

Schriftelijke vragen

(Artikel 36)

Registratie: 2025.36.036

Datum: 1-9-2025

Aan het College van B&W Geldrop-Mierlo

Steller vragen: Eric Ketelaars

Onderwerp: Rattenoverlast in het centrum van Geldrop

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden.

In het centrum heerst, al langere tijd, een enorme rattenoverlast. Bewoners, bezoekers en vooral ook ondernemers uit het centrum maken zich hier ernstig zorgen over. Ratten rennen, in toenemende mate, over straten en pleinen zowel overdags als 's avonds en 's nachts en worden daarbij veelvuldig gespot.

Het lijkt erop dat de populatie momenteel enorm toeneemt.

Vandaar onderstaande vragen:

- Is het college op de hoogte van de huidige rattenoverlast in het centrum?
- Hoe lang speelt deze overlast al?
- Is het college het met ons eens dat de huidige situatie onwenselijk is omdat ze een gevaar vormt voor de publieke gezondheid en het aanzien van het centrum?
- Is het college het met ons eens dat deze overlast stevig en adequaat aangepakt hoort te worden?
- Zo ja, wordt deze overlast momenteel proactief aangepakt?
- Welke beleidsregels en maatregelen worden hierin toegepast?
- Wij zien een causaal verband tussen de afvalproblematiek (vroegtijdig buiten hangen en gooien van PBD-zakken en de verspreid in het openbaar gebied staande afvalcontainers van ondernemers) en de toenemende rattenoverlast: ziet het college dit verband eveneens?
- Hoe gaat het college de bron van dit probleem en dan bedoelen we zowel de problematiek van de PBD-zakken als de bedrijfsmatige afvalcontainers in openbaar gebied, aanpakken?
- Hoe en op welke termijn gaat het college de raad daarover informeren?
- De huidige afvalproblematiek is niet zomaar opgelost denken wij; welke tussentijdse maatregelen gaat het college nemen om de rattenpopulatie en vooral de uitbreiding daarvan, in het centrum beheersbaar te maken dan wel te stoppen?
-

Toelichting:

Wij maken ons ernstig zorgen over de rattenoverlast in het centrum. De laatste jaren hebben we als gemeente, maar ook samen met veel ondernemers, geïnvesteerd om het centrum aantrekkelijk te maken voor onze inwoners, bezoekers en ondernemers. Wij willen absoluut voorkomen dat het centrum een "vermijdcentrum" wordt i.p.v. een verblijfscentrum. Daarom vragen wij dringend om maatregelen op de korte termijn om afvalproblematiek op te lossen en de rattenoverlast te minimaliseren en om maatregelen op de langere termijn om deze overlast te voorkomen.

Datum beantwoording: 25-9-2025

Vraag: Is het college op de hoogte van de huidige rattenoverlast in het centrum?

Antwoord: Ja, via ons meldingssysteem ontvangen wij meldingen over rattenoverlast. De afgelopen jaren is er sprake van een lichte toename van dergelijke meldingen. We krijgen ook meldingen van ondernemers uit het centrum van Geldrop over de aanwezigheid van dit ongedierte. Volgens ongediertebestrijder RIDO valt het aantal meldingen in het centrum dit jaar mee. Tot nu toe gaat het om slechts twee meldingen waarop daadwerkelijk actie moest worden ondernomen.

Vraag: Hoe lang speelt deze overlast al?

Antwoord: Rattenoverlast is een terugkerend verschijnsel. De laatste periode worden ratten iets vaker gesignaleerd in en rond de bebouwde kom. Mogelijke oorzaken hiervan zijn de aanwezigheid van PBD-afvalzakken en het feit dat sinds 2023 geen rodenticiden (gif) meer mogen worden ingezet voor de bestrijding. Ondernemers maken vaak gebruik van ganko's, grote rolcontainers waar zij hun afval in deponeren. Deze containers staan vaak in de openbare ruimte en als deze niet goed zijn afgesloten, of als daar afval bij wordt geplaatst is heeft dit aantrekkingskracht op ratten.

Vraag: Is het college het met ons eens dat de huidige situatie onwenselijk is omdat zij een gevaar vormt voor de publieke gezondheid en het aanzien van het centrum?

Antwoord: Ja, wij delen de zorg dat rattenoverlast onwenselijk is vanwege mogelijke risico's voor de volksgezondheid en het negatieve effect op de leefomgeving.

Vraag: Is het college het met ons eens dat deze overlast stevig en adequaat aangepakt hoort te worden?

Antwoord: Wij zetten ons in om rattenoverlast zo goed mogelijk aan te pakken binnen de beschikbare middelen. Meldingen worden direct doorgezet naar de plaagdierbestrijding en inwoners ontvangen daarbij ook adviezen om verdere overlast te voorkomen of te beperken. Ook ondernemers trachten met rattenvallen deze dieren te vangen maar dit is niet echt een adequate methode gebleken.

Vraag: Wordt deze overlast momenteel proactief aangepakt?

Antwoord: Ja, meldingen via ons meldpunt en de BuitenBeter-app worden actief opgevolgd en doorgestuurd naar de ongediertebestrijding (RIDO) voor verdere behandeling. We zijn bezig met het opstarten van een bewustwordingscampagne om huis- en bedrijfsafval op een correcte manier aan te bieden. Daarbij informeren we inwoners en ondernemers hoe we samen rattenoverlast kunnen voorkomen en bestrijden.

Voor het PBD afval worden de volgende concrete acties ondernomen:

- Nu al gaande

Op dit moment is handhaving actief in het gebied om zakken die te vroeg zijn opgehangen te voorzien van een sticker, die duidelijk maakt dat de zakken te vroeg zijn opgehangen. Handhaving kan alleen overgaan tot gerichte actie als iemand 'op heterdaad' wordt betrapt. Doorgaans bevat PBD afval geen adresgegevens, waardoor het onmogelijk is te herleiden van wie PBD zak is.

- In voorbereiding

Commentaar [JH1]: We zijn bezig met het opstarten van een bewustwordingscampagne om huis- en bedrijfsafval op een correcte manier aan te bieden. Daarbij informeren we inwoners en ondernemers hoe we samen rattenoverlast kunnen voorkomen en bestrijden.

Naast handhaven zetten we in op preventie door middel van een communicatiecampagne. Centraal binnen deze campagne staat het op verschillende momenten voeren van straatgesprekken met inwoners, ondernemers en bezoekers van het centrum over de overlast van PBD zakken. Deze straatgesprekken zullen gedurende een periode van 2 weken op verschillende momenten plaatsvinden. Tijdens de straatgesprekken bevragen we hoe de overlast wordt ervaren, werken we aan bewustwording rondom het correct aanbieden van de PBD zak en peilen we welke eventuele verdere maatregelen en interventies volgens de inwoners het beste toegepast kunnen worden.

Naast de straatgesprekken zullen we ook middels andere communicatiemiddelen werken aan bewustwording rondom het correct aanbieden van de PBD zak.

De voorbereidingen zullen plaatsvinden in oktober, in november zullen de straatgesprekken plaatsvinden.

- Vervolg

Tijdens en na de communicatiecampagne zullen we monitoren welk effect de campagne heeft gehad. Vervolgens zullen de resultaten worden geëvalueerd.

Voor het bedrijfsafval zal er dit jaar nog gesprekken komen met de Centrum Managers om te kijken hoe we samen met de ondernemers gaan kijken hoe zij het bedrijfsafval op de correcte manier kunnen aanbieden.

Vraag: Welke beleidsregels en maatregelen worden hierin toegepast?

Antwoord: We hanteren de uitgangspunten van geïntegreerde plaagdierbeheersing (Integrated Pest Management, IPM). Daarbij ligt de nadruk op preventie en het aanpakken van de bron van overlast, in plaats van uitsluitend op bestrijding. We onderzoeken continu hoe beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk kunnen worden ingezet.

Vraag: Ziet het college ook een verband tussen de afvalproblematiek (vroegtijdig buitenzetten van PBD-zakken en verspreid geplaatste bedrijfsafvalcontainers) en de toename van rattenoverlast?

Antwoord: Het is aannemelijk dat ratten worden aangetrokken door afval dat langere tijd in de openbare ruimte aanwezig is. Als PBD-afval correct en schoon (zonder etensresten) wordt aangeboden, trekt dit in principe geen ongedierte aan.

Vraag: Hoe gaat het college de bron van dit probleem, zowel de PBD-zakken als de bedrijfsmatige afvalcontainers in de openbare ruimte, aanpakken?

Antwoord: Voor PBD heeft het college op 2 mei 2025 vergelijkbare art.36-vragen van D66 beantwoord. Daarin is het volgende gesteld:

Een directe oplossing is lastig. Immers de ervaring, ook buiten de gemeente, leert dat dit probleem niet is op te lossen met slechts een op zichzelf staande maatregel. Het is een samenspel tussen communicatie, inzamelvoorzieningen en -systeem en menselijk gedrag.

De medewerkers van het team Leefbaarheid en Veiligheid surveilleren dagelijks in het centrum, ook in de weekenden en avonden, en treedt op bij herleidbare overtredingen. Daarnaast zetten wij in op communicatie en bewustwording bij bewoners over correct aanbiedgedrag van afval.

Voor de bedrijfsmatige afvalcontainers in de openbare ruimte zoeken we samen met de centrummanagements naar oplossingen. Binnen de woningbouw impuls wordt gezocht naar oplossingen zoals in pandige afvalopslag voor ondernemers. Verder stimuleren we ondernemers om meer met elkaar te gaan samenwerken zodat de rolcontainers vaker worden geleegd. Ondergrondse depots voor bedrijfsafval kan ook een oplossing bieden.

Helaas dient bedrijfsafval en huishoudelijk afval van elkaar gescheiden te blijven waardoor de huidige ondergrondse containers geen oplossing bieden.

Vraag: Hoe en op welke termijn wordt de raad hierover geïnformeerd?

Antwoord: Met deze beantwoording wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken en de huidige aanpak.

Vraag: Welke tussentijdse maatregelen neemt het college om de rattenpopulatie en verdere uitbreiding in het centrum beheersbaar te maken of te stoppen?

Antwoord: Sinds 2023 werkt de gemeente volgens de IPM-methode. Hierbij staat preventie centraal en wordt bestrijding alleen ingezet wanneer preventieve maatregelen onvoldoende effect hebben. De inzet begint met niet-chemische middelen, zoals klapvallen. Alleen gecertificeerde bestrijders mogen – indien nodig en als de volksgezondheid in gevaar is – chemische middelen toepassen.

Daarnaast stimuleren wij inwoners en ondernemers om maatregelen te treffen die voorkomen dat ratten voedsel, water of beschutting kunnen vinden, zoals het goed afsluiten van afval, het afdichten van toegangen tot gebouwen en het beperken van nestelgelegenheden.